

Okupuotoje LIETUVOJE

Teatro mėgėjams Vilniuje vasario 25 d. buvę nelengva apsispręsti, kur eiti. Operoj — ar naujinta labai seniai bematyta, daugumai visai nematyta opera "Kaukių balius". Jaunimo teatre premjera — Ž. Anujo (Jean Anouilh), prancūzų dramaturgo veikalas "Žana" arba "Vyturys" (istorija apie Jean d'Arc). Be to, ir Panevėžy šimtoji premjera, sveicarų dramaturgo satyrinis veikalas "Fizikai". Būdinga, kad vienu metu trys teatrai atsitiktinai nukreipė dėmesį į Vakarų Europos autorius.

"Kaukių balių" režisavo ir dekoracijas piešė estai Jaunimo teatro premjerą režisavo ligi šiol tame teatre dirbęs kaip dailininkas Igoris Ivanovas.

J. Miltinis Panevėžy, paklaustas apie šimtąją premjerą, atsa-

kė "miltiniškai": — Šimtas mūsų spektaklis tai daugiau administracinis, o ne meninis faktas, nes kūryba su statistika neturi nieko bendra.

Apie veikalą: — Jis neper seniausiai buvo išleistas lietuvių kalba, ir kiekvienas gali jį perskaityti. Nesuprantančiam aiškinti būtų beprasmiška, o suprantančiam — įžūlu ir pretenzinga...

Panevėžio teatras tapo gana žymiu Lietuvoje. Į jo vaidinimus iš Vilniaus rengiamos ekskursijos autobusais ir kitomis priemonėmis. Dažnai pritrūksta bilietų patiems panevėžiečiams, nes duodama pirmenybė svečiams. Vaidinama tik savaitgaliais, nes per mažai aktorių tęsėti didesniam spektaklių skaičiui.

• Knygų Rūmai, lietuvių bibliografijos įstaiga Vilniuje (direktorius A. Ulpis) išleido pirmąją didžiojo lietuvių bibliografijos rinkinio knygą. Joje sudėta daugiau kaip trijų tūkstančių leidinių aprašai — nuo pirmosios lietuviškos knygos (Mažvydo katechizmo, 1547) iki 1861 metais išėjusių M. Valančiaus raštų bei Ivinskio kalendorių. Suminkta trumpa knygų istorija, autorių biografijos, nurodyti straipsniai bei studijos apie tas knygas, duodamos titulinė puslapių nuotraukos ir adresai bibliotekų, kuriose tas knygas galima matyti 16 — 18 amžiais nemaža tų knygų dalis leista Vokietijoje, Čekijoje, Anglijoje ir Prancūzijoje.

Pagal numatytą planą, šio bibliografijos rinkinio turėtų būti apie 60 tomų. Jiems išleisti bus darbi benti dviem kartom bibliografų. Tai esąs planas maždaug šimtui metų.

(ELTA).

ONA BALNAITYTĖ

Siuvėja - Modista

MADRID 1020 — DOCK SUD

JUOKIS

NORĖJĖS ŽMONĖMS PADĖTI...

— Tamsta esi kaltinamas padirbinėjęs pinigus. Kuo galite pasiteisinti?

— Pone teisėjau, visi skundžiasi, kad pinigų trūksta. Taigi, aš norėjau žmonėms padėti.

NE VISKAS GALIMA

— Toji porėlė skersai gatvės — yra labai įsimylėjusi, — aiškina Pušienė savo vyrui. Kiekvieną rytą, išeidamas į darbą, Kuodelis pabučiuoja Kuodelienę. Kodėl tu to nepadarai?

— Kodėl to nedarau? Juk aš jos kaip reikiant dar nepažįstu...

DAR NEPATYRĖ...

— Ar jūsų daržinė labai nukentėjo nuo viesulo?

— Nagaliu pasakyti, kaimyne, nes aš jos dar nesuradau.

PROFESORIUS

UŽUOMARŠA

Profesoriaus žmona skundžiasi kaimynei:

— Kas nors vėl negero su mano vyru. Šiandien, bevalgant

pusrytį, jis pabučiuavo kiaušinį, o man sudavė šaukštuku į kaklą.

PASIKALBĖJIMAS

— Kuomet jūs tik nusišypsote, panele Kristina, aš tuojau pradėtu galvoti, kad tamsta turėtum ateiti pas mane.

— Fui, jūs esate donžuanas, pone Pranaiti.

— Visai ne, aš esu dentistas.

ŠIAIP — JI NIEKAD NEGERIANTI...

Madame "Lili" Bollinger, direktorė to paties vardo šampano fbariko, buvusi paklausta, ar pati geria šampaną?

— O, aš geriu tik tuomet, kada man liūdna, žinoma — ir kada linksma. Be to, kai kas nors pakviečia išgerti. Taip pat — išgeriu kai esu sotė — privalgiusi, arba — kai per daug išalkusi.

Šiaip gi — niekad aš to gėrimo neragauju, nebent, kai esu ištroškusi, — paaiškino madame Bollinger...

TRUMPIAUSIA

RECENZIJA

Neseniai Vienoje (Austrijoje), dienraštyje "Express", pasirodė trumpiausia pasaulyje filmos recenzija.

Laikraštiniukas, recenzuodamas Vienoje rodomą amerikiečių filmą, pavadintą: "Trylika dr. Desmonto aukų", pridėjo: "Aš buvau keturiolikta".

BERNARD SHAW IR PRETENDENTAS Į LITERATUS

Bernard Shaw (1856-1950) kartą sutiko savo draugą, didelių žemės plotų savininką, kuris turėjo nepaprastą ambiciją būti literatu.

— Atrodai kažkodėl nusiminęs? — pastebėjo Shaw.

— Tam yra rimta priežastis. Įsivaizduok, mano trijų metų sūnelis įėjo į kabinetą, pagriebė nuo stalo rankraštį mano veikalui ir įmetė į ugnį...

— Negalimas daiktas. suriko Shaw. — Trijų metų ir jau moka skaityti ir įvertinti?

MOKSLO METUS...

(tęsinys iš 1 pusl.)

laikė nei vieno egzamino metų bėgy. 1965 m. Bahia Blanca Universitete buvo įsirašę 7055 studentai iš kurių 2800 (apie 40%) pasitenkino tik studento vardu, nelaikydami jokio egzamino. Rosario mieste esančiam Medicinos fakultete ne geriau. Rektoriui išbraukė iš studentų sąrašo 5900 studentų.

Lietuvių vaikai, kad ir Argentinioj gimę, sudaro gražią išimtį. Jų skaičius sudaro gal tik vieną "promilę", bendro Argentinos mokyklų skaičiaus tarpe, tačiau kurioje mokykloje ar fakultete lietuvių vaikas studijuoja, tai dažniausiai jis paima aukso medalių, ar garbės diplomą, pagyrimo lapą. Lietuviai įstoja į Universitetą didelį daugumą jį baigia. Tai sąžinės ir savigarbos dalykas. Sąžinė reikalauja, kad tėvų nelengvai uždirbami skatikai būtų gerai sunaudojami, ir kad brangūs metai nebūtų prarasti vėjais. Savigarba mums sako, kad būdami nors ir neskaitlingoj mažumoj, ją turime padaryti rinktine. Linkime mūsų tautiečių vaikams, kad kiekvienas pradėdami mokslo metus būtų užbaigiami sėkmingai ir garbingai.

Este coche ahora tiene 4 velocidades! Si señor! El Renault 4L (también el 4F) suma ahora otra nueva y decisiva ventaja a sus excepcionales cualidades, incorporando su nueva caja de 4 velocidades, que le confiere, aún, mayor pique, más agilidad y mejor desempeño en todo terreno! Además, Renault 4L le ofrece ahora:

- **NUEVO** pedal de acelerador "descansa pie"!
- **NUEVO** carburador "Carter" para mejor performance y economía!
- **NUEVO** freno de mano de destrabe instantáneo!
- **NUEVOS** colores veraniegos!
- **NUEVO** regulador de voltaje!

Las ventajas anteriores no se han modificado porque son inmejorables.

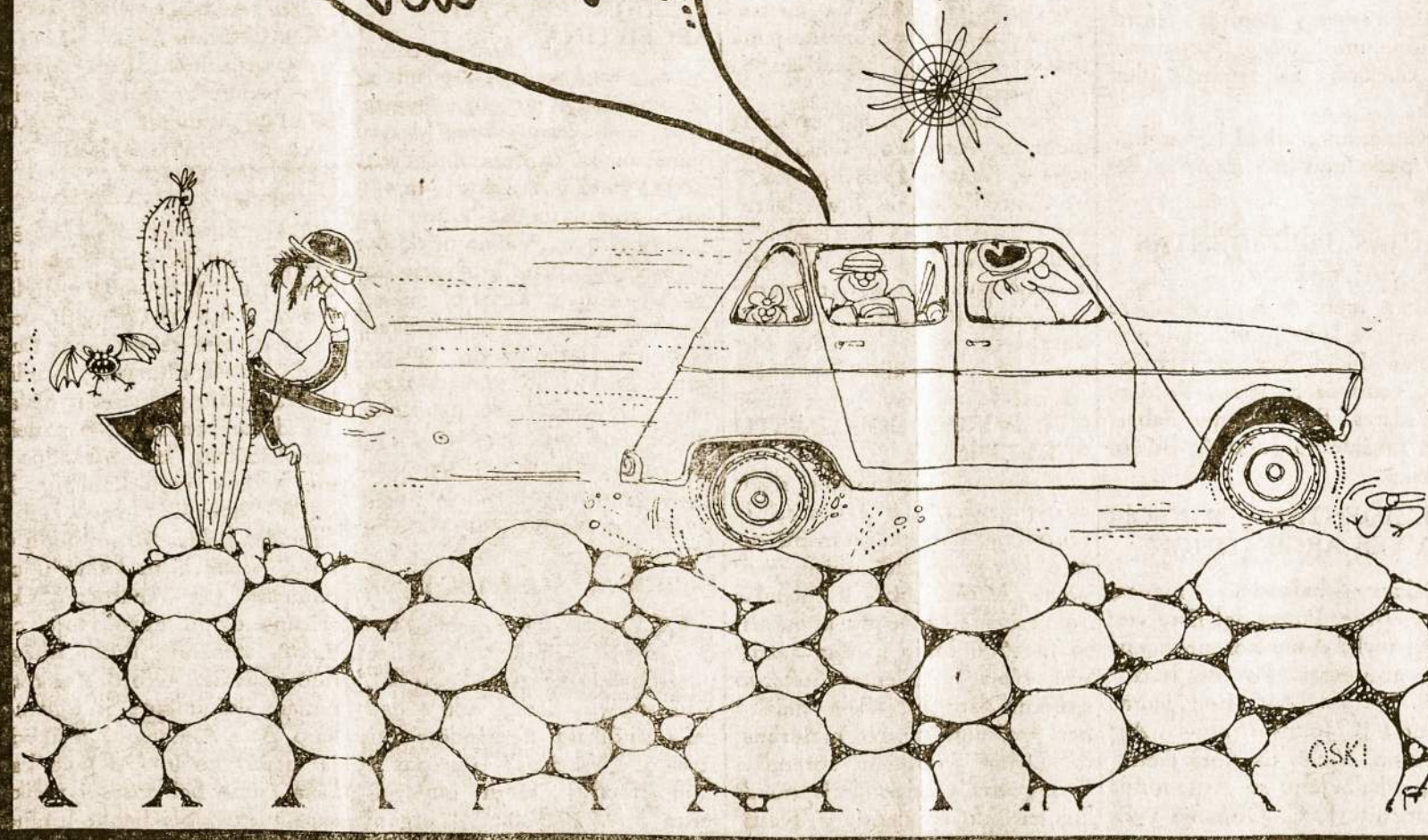
4L

RENAULT

SIGA EL RUMBO DEL ROMBO hasta el Concesionario Renault más próximo y solicite una demostración!

Producto de calidad de **INDUSTRIAS KAISER ARGENTINA**

Este coche ahora tiene 4 velocidades!

JUBILIEJAUS VARPAMS SKAMBANT...

Z. Juknevičiaus kalba, pasakyta Lietuvių Salėje, kovo 5 d. minint Mokyklos Jubiliejų

Šv. Kazimieras, Lietuvos Globėjas ir mūsų seselių Patronas.

SV. KAZIMIERAS LIETUVOS GLOBĖJAS

Pokalbiuose su kitataučiais dažnai neatsimenam reikiamus duomenis, kad paaiškintumėm apie mūsų kalbą, praeitį, apie mūsų didžiuosius žmones.

Cia patiekiamė trumpą santraukėlę apie Sv. Kazimiero kilmę ir gyvenimą, vienintelį lietuvių iki šiol iškeltą altorių garbėn.

Sv. Kazimiero seneliai Jogaila ir Sofija Alšioniškė buvo lietuviai. Šventasis buvo antrasis Didž. Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Kazimiero sūnų. Taigi tiesiogiai neturėjo slaviško kraujo. Jo motina buvo austrė Elzbieta Habsburgaitė, Albrechto II duktė.

Kadangi jo tėvas didesnę metų dalį gyvendavo Krokuvėje, ten buvo "karaliaus dvaras", sostas, tai ir Šventasis gimė Krokuvėje — 1458 m. spalio mėn. 3 d. Buvo trečias (po Vladislavo ir Jadvygos), gausioje 11 vaikų šeimoje.

Karaliaus vaikų auklėtojas buvo dvaro pareigūnai du broliai Šidloveckiai ir vėliau kan. Dluogošas, žymus istorikas. Šis dvasininkas labai vertino ir mylėjo Kazimierą ir jam skiepijo kilnias dorybes — maldingumą, nuosaikumą, susitvardymą, o taip pat stengėsi lavinti ir karaliaučio protą.

Mirus Vengrijos karaliui, jo motinos broliui, tėvas jį pasky-

rė Vengrijos sostan ir issiuntė ten su kariuomenės armija. Tačiau Apvaizda neskyrė jį žemėkan sostan. Zygis nepavyko ir grįžo Krokuvon.

Pirmą kartą atvyko Vilniun su tėvu 1475 m. ir ten praleido Velykas. Sekančiais metais keletą mėnesių praleido Lietuvos sostinėje, nes Lietuvos didikai vis reikalavė, kad arba pats karalius arba jo kuris sūnus, gyventų Lietuvoje nuolatos ar bent ilgesniais laikotarpiais.

1481-2 metais tėvas pasiliko Vilniuje tvarkyti Lietuvos reikalų, o Sv. Kazimieras tuos abu metus pavadavo tėvą Lenkijoje. Jam buvo pavestos įvairios pareigos administracijoje, teismo, karo ir kanceliarijos srityse. Daugybė liudijimų yra iš tų metų apie jauno karaliaučio teisingumą, išmintį ir šventumą. 1483 m. Šventasis gyvena Vilniuje. Buvo pasirodę aiškūs džiovos ženklai. Ligos priežasties ieškoma jo asketiškame gyvenime.

....1484 m. pradžioje Sv. Kazimieras su motina gyvena Gardine. Liga jau buvo paastrėjusi. Ir ten tų metų kovo 4 dieną mirė. Kūnas pargabentas į Vilnių ir palaidotas katedroj. Sudrumstė jo šventą poilsį Lietuvos okupantai — 1953 m. paversdami Vilniaus katedrą muzėjumi. Nuo tada Šventojo palikai ilsisi Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Antakalny.

Šiandien švenciamė mūsų Vartų Parapijines Mokyklos 20 metų sukaktį. Džiaugiamės gauciami dalyvauti šioje reikšmingoje istorinėje šventėje. Be abejo šį rytą šventoje Aukroje dekojome Viešpatim už gausias ir drangias maiones suteiktas šiai įstaigai; taipgi praseme Dievą ir toliau laiminti mūsų Sesele darbuotė.

Zinau, daugelis Jusų gauėtume patiekti įvairių ir juomių prisiminimų iš tų praėjusių 20 metų šios sėkmingos darbuotės, oet laikas trumpas, tad tik trumpai prisiminsime istoriją šios mokyklos ir jos veikėjų.

Atsimenate, kad pernai atšventem šios Parapijos ir gerųjų Tėvų Marijonų 20 metų darbuotė Argentinoje, o šiemet jau švenciamė mokyklos ir Seseleų Kazimieriečių šilabrinį jubiliejų. Tas proo kaip Tėvams Marijonams labai rūpėjo vaikų išmoksūnimas ir išaukiejimas. Tad tuoju po suorganizavimo Parapijos, pradėjo jie rūpintis mokyklos steigimu. A. A. Kun. J. J. Jakaitis gavęs leidimą iš Lašiatos Vyskupo tuoj parašė į Chicagą Seseleų Kazimieriečių Motinai Generalei prašydamas seselių vadovauti naujai mokykla. D. G. Motina Juozapa su savo Taryba suprato reikalą ir nutarė prisiūsti tris Seseles — Adorata, Esterą ir Rosaną į Argentiną.

IŠLEIDŽIANT N. MISIJON

Po kelių mėnesių pasiruošimo į tolimą kelionę, greit atskubėjo išleistuvių diena: 11 d. rugsėjo 1941 m. Kapelionas per išleistuvių apeigas jas ragino: "Važiukite tarnauti... Marija, Marių Žvaigždė, tenušviečia Jums kelią..." Pradėjusios ilgą kelionę į Joms nežinomą kraštą, pradėjo rūpintis ateitimi... ką jos ten veiks... ar pripras prie svetimų papročių... kada išmoks kitą kalbą... šios ir panašios mintys slėgė jų dvasią, bet karšta Dievo ir artimo meilė ragino aukotis... pasišvesti... tarnauti...

Aš Kun. Kaz. Vengras

Kada spalio 1 d. 1941 m. pasiekė Buenos Aires uostą, jas pasitiko a. a. Kun. Kazimieras Vengras ir Lietuvos Atstovybės Sekretorius p. Anatolijus Grionas. Išgirdusios savąją lietuvišką kalbą pasijuto namie — ir žinojo jog pas savuosius tautiečius ras meilę, užuojautą, pagalbą...

INE SAVOJ PASTOGĖJ

Pradžioje apsigyveno pas Salezietes Seseles — Colegio Maria Auxiliadora — kur išgyveno šešis mėnesius. Čia rengėsi naujam darbui — mokinosi ispanų kalbos, ieškojo reikalingų informacijų — Švietimo Ministerijos reikalavimų... visa širdimi ruošėsi šiam kultūriniam darbui...

Kovo mėnesį 1942 m. prasi-dėjo mokslo metas... pirmasis mokslo metas... Mokyklos pastato dar nebuvo, tai Tėvai Marijonai atidarė savo vienuolyno duris ir užleido kelis kambarius... Kun. J. J. Jakaitis parūpino Seselems gyvenimo vietą arčiau Parapijos. Sesele apsigyveno geraširdžių ponų Mačiulių name ir su jais gyveno kol pastatė vienuolyną. Kovo 4 d. 1945 m. buvo pašventintas vienuolynas ir seselės apsigyveno savajame name, kartu su savo Sužadotiniu Kristumi...

Pirmą metų susirinko vos 15 mokinių, bet seselės surado visokių kitų darbų — tą metų paruošė 200 lietuvių ir 300 viet-

terijos pripažinimą visiems šiesiems skyriams... Mokyklos archyvuose galima rasti Mokyklos Inspektorių gražius pagyrimus apie mokyklos administraciją, mokytojavimą, tvarką ir pan.

Galėčiau dar ilgą laiką tęsti, daugiau papasakoti apie šios mokyklos ir veikėjų nuopelnus, bet jau laikas sustoti... Noriu tik vieną svarbią žinią pranešti... kad mūsų tarpe yra dabar D. G. Motina M. Adorata, dabartinė Generalė Viršininė Seseleų Kazimieriečių, kuri buvo pirmoji viršininė čia Avellanedoje, ir per jos pasišventimą ir sugebėjimą buvo padėtas stiprus, gražus, reikšmingas pa-

Aš k. K. Vengras su ses. steigėjomis:

nių prie Sutvirtinimo Sakramento... Padėjo moterims mokytis tautinius šokius, dainas, kalbą... ne kartą teko ir vorgonininkės pareigas eiti... Tą pirmą metų suruošė ir programelę... įžanga buvo 50 centavų ir pelno liko 100 pezų... Tais laikais tai nemažas pelnas!

VYRIAUSYBĖ ĮVERTINA

Mokinių skaičius augo — progresavo ir kiti darbai... Sekantį 1943 metų susirinko 72 mokiniu. Tą metų suorganizavo ir "Asociacion Cooperadora" iš mokinių tėvų, kurie daug padėjo mokyklai: apmokėti mokytojų algas ir kitus reikalus išspręsti. Šiais metais rugsėjo 16 d. Valdžia užtvirtino Vaikų Darželį ir 3-čią skyrių... Ir taip kasmet augo mokinių skaičius, ir 1947 metais jau pirmoji laida abiturientų (baigusių šeštą skyrių) buvo 10 mokinių. Nuo tų metų iki 1966 m. yra užbaigusių 715, kurie tikime yra gerūs, laimingesni delto kad gavo pradžios mokslą ir išlavinimą šioje Parapijinėje Mokykloje. Gi turime tokių, kurie pasireiškė tautiškoje — krikščioniškoje veikloje, kaip P-lė Zuzana Vanagaitė, kuri šiandiena veda šią programą...

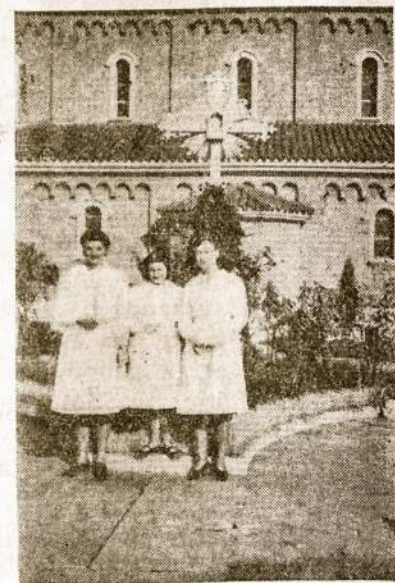
Balandžio 4 d. 1948 m. J. E. Arkivyskupas Mons. Aragonė pašventino naujos mokyklos pastatą. Daug pasidarbavo prie mokyklos statybos Kun. K. Vengras. Turime daug kuo pasididžiuoti ir pasigerėti, juk ir šiame salione daug linksmų ir naudingų valandų esame praleidę... Tie erdvūs, gražūs klasių kambariai kasdien ryte ir po pietų pilni mokinių, kurie semia mokslą ir yra lavinami krikščioniškoje dvasioje... Pernai buvo 450 mokinių. Valdžios nustatyta kiek galima turėti mokinių klasėje, delto ne kartą reikia atsakyti susirūpinusiems tėvams, kad nėra daugiau vietos...

Spalio 13 d. 1948 m. "Escuela Madre de la Misericordia" apturėjo Švietimo Minis-

matas šiai mokslo įstaigai... Jai — Motinai Adoratai, reiškiamė pagarbą ir dėkingumą už jos nuveiktus svarbius darbus ir už tai, kad toliau tęsia tą gražų darbą per savo Seseles Argentinoje...

PADĖKA

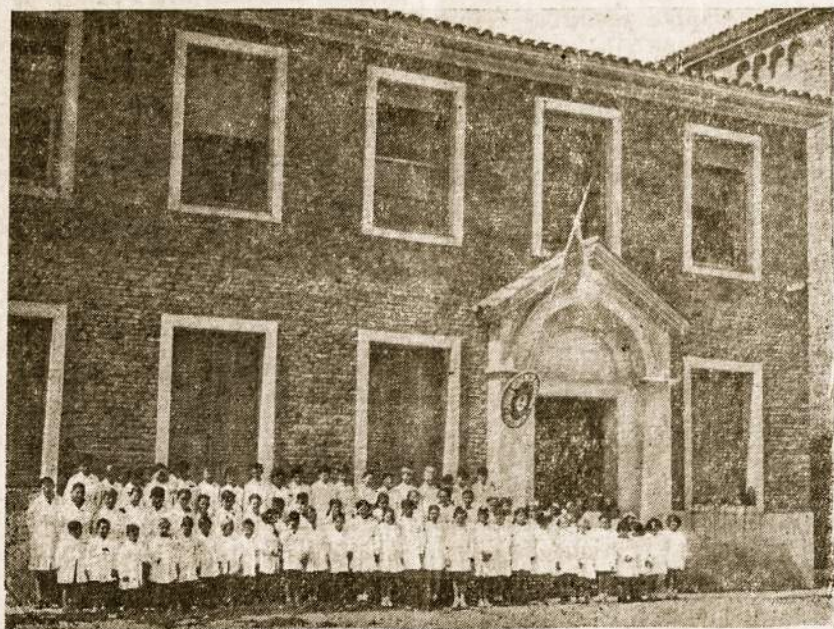
Didelis nuoširdus lietuviškas AČIŲ visiems mūsų geriesiems tautiečiams — prieteliams, kurie padėjo mums taip sėkmingai atšvesti Aušros Vartų Mokyklos Šilabrinį Jubiliejų. Už Jūsų dvasinę, moralinę, finansinę pagalbą esame giliai dėkingos. Dėkojame Didžiai Gerb. Klebonui kun. J. Petraičiui už šv. Mišių Aukos atnašavimą; Moterims už pagamintų taip gardžių užkandžių, Broliui Pijui už vadovavimą visame; Programos rengėjams prof. Rymavičiui ir Šv.

Trys pirmosios mokytojos

Cecilijos chorui, ponai Balinskienei, p-lėi Z. Vanagaitėi, p. Z. Juknevičiui už gražią kalbą. Visiems atsilankiusiems, visiems prisidėjusiems prie linksmo, gražaus jubiliejaus paminėjimo visa širdimi dėkojame ir prašome Dangaus Tėvą atlyginti Jums gausiai amžiniais turtais...

Visad dėkingos
Seserys Sv. Kazimiero

Aušros Vartų Mokykla, vad. ses. Kazimieriečių

Vienuolyno Dabartinė Generolė Mot. Adorata

SESELIŲ KAZIMIERIEČIŲ DABARTINIAI DARBAI

“Laiko” redaktorius pasinaudamas Motinos Adoratos, Seselių Kazimieriečių viešnagė Avellanedos name, padarė oficialų vizitą ir jame turėjo pasikalbėjimą, kurio santrauką čia perduodama skaitytojams.

Motina Adorata, kuri jau 9 metai kaip vadovauja Seselių Kazimieriečių Vienuolijai, yra viena iš pirmųjų pionierių, kurios atvyko čia Argentinon prieš 25 metus ir pradėjo savo auklėjimo darbą mokykloje. Tai buvo 1941 m. spalio 1 d., kai trys seselės: dabartinė Motina Adorata, Motina Estera ir Motina Concepcion atvyko Argentinon ir jau po metų pradėjo vaikus mokinti Tėvų Marijonų namuose (dabartinėje spautuvėje).

Dabar Kazimieriečių vienulija turi apie 500 seselių ir apie 50 namų. Labiausiai Seselės Kazimierietės užsiima jaunimo auklėjimu: Š. Amerikoje turi net 4 aukštesnes mokyklas-gimnazijas mergaitėms, iš kurių viena Čikagoje turi apie 1.200 mergaičių, tarp kurių ir lietuvių. Šioje mokykloje dėstoma lietuvių kalba. Taip pat Seselės užsiima labadaros darbais, vadovauja trims ligoninėms, iš jų dvi didelės ligoninės Čikagoje, tai Šv. Kryžiaus ir Loreto ir trečia Nebraske. Taip pat aptarnauja dvi senelių prieglaudas: vieną Čikagoje lietuvių Labdaros draugijos išlaikoma, kuri turi apie 100 senelių ir kitą Pensilvanijoje su 70 senelių.

Kiek auklėjimo darbai, tiek ligonių ir senelių slaugymui seselės yra gerai priruoštos, baigia specialius mokytojų ir slaugių kursus. Seselės Kazimierietės pačios išlaiko vieną tokią mokytojų paruošimo mokyklą, pavadinta “Marian Junior College”. O seselės, kurios slaugo ligonius yra užbaigusios specialius kursus su diplomais (iš viso apie 40).

Šiuo metu Ses. Kazimierietės turi 20 naujokių ir 7 kandidatės. Kandidatės ateina dažniausiai iš jų vadovaujamų gimnazijų. Jau ir Argentinoje per trumpą laiką seselės turi 7 naujas seseles, kurios įsijungė į dar-

bą. Iš jų dvi lietuvaitės, tai Elenisa Buzaitė ir Carmen Varanauskaitė.

Apie Argentinos seselių darbuotę Motinėle Generolė išsireiškė, kad labai daug darbų būtų galima atlikti, jei būtų daugiau seselių iš pačios Argentinos. Dėl seselių trukumo tenka kartais atsisakyti ir labai naudingų bei reikalingų darbų.

GARSTYČIO GRŪDAS IŠAUGĘS PAVĖSINGU MEDŽIU

Pradžia buvo labai kukli. Tik trys lietuvaitės. Tačiau dažnai ne skaičiuje glūdi stiprybė ir pasisekimas. Asmeninė valia ir Dievo palaima silpną padaro galingu.

Tos trys lietuvaitės buvo: sesuo M. Marija Kaupaitė, ses. M. Inmaculata Dvaranauskaitė ir ses. M. Concepta Ungaraitytė. Jos glėbujamos kun. A. Miluko 1902 m. išvyko Sveicarijon ir užsidariusios Šv. Kryžiaus seserų vienulynė, Ingenbohle, pradėjo rengtis savo misijai. Po trijų metų jas atkvietė Š. Amerikon kun. A. Staniukynas ir Harrisburgo vysk. Shannhan. Vėl dvejus metus ruošėsi pas Nekalčiausios Marijos Širdies seseris Scrantone, Pa. Ir tik 1907 m. rugpiučio 29 d. jos gavo abitą ir sekančią dieną padarė įžadus. Taigi, greitai bus 60 metų nuo tos kuklios pradžios.

Geron dirvon kritęs grūdas ir Dievo gausiai laiminamas, greitai pradėjo duoti gausių vaisių... Praslinkus 25 metams, būtent 1932 m. jau turėjo dvi mergaičių akademijas ir vadovavo 25 pradžios mokykloms, kuriose mokėsi 7.000 vaikų. Čikagoje garbingą vardą turi Šv. Kazimiero akademija, nuo 1952 m. vad. Maria High School. Ji įsteigta 1911 m. 1953 metais baigti nauji rūmai, kurie kainavo virš 3 milijonų dolerių. Šioje akademijoje yra virš 1200 mergaičių.

Motiniškuose (centriniuose) namuose turi gausią ir gerai sutvarkytą lietuvišką biblioteką, kurioje yra beveik 2000 lietuviškų knygų, šimtai žurnalų

KAZIMIERIETĖS LIETUVOJE

Pirmojo didžiojo karo metu Lietuva buvo sudeginta, nualinta. Abi kovojančios pusės — rusai ir vokiečiai ją apgrobė, apiplėšė. Tėvynė kūrėsi iš nieko. Visko trūko.

Vyriausybės ir dvasiškijos vienu iš pirmųjų rūpesčių buvo švietimas. Trūko mokyklų ir pasiruošusių mokytojų.

Energingasis Zemaičių vyskupas Pr. Karevičius, kurio būstinė buvo Kaune, nukreipė savo žvilgsnį ir viltis į kazimierietes, kurios per taip trumpą laiką Š. Amerikoje buvo labai gražiai užsirekomendavusios. Jo pakviestas 1920-X-2 atvyko į Kauną dvi “fundatorės” iš buvusių trijų — Marija Kupaitė su Inmaculata Dvaranauskaite ir dar trys seselės — O. Marija Rauskaitė, Kotryna Balčaitė ir Angelė Braškiūtė. Vyskupas ir Lietuvos vyriausybė jas apgyvendino buv. Pažaislio kamaldulių vienulynė. Ten ir buvo centrinis kazimieriečių namas. Jau sekančiais metais įstojo 20 kandidačių. Graži pradžia davė vilčių ir jos pildėsi su kaupu. Seserų skaičius didėja, perima silpnai veikiančias ir steigia naujas mokyklas, vaikų darželius, senelių prieglaudas. Didžiausia jų įstaiga tapo “Saulės” namuose įkurta Sv. Kazimiero gimnazija. Joje darbavosi apie 30 seserų ir ją lankė apie 600 mergaičių. Gimnazijoj mokslas ir auklėjimas buvo pavyzdingi.

Prie Šaričių bažnytėlės Kaune laikė studenčių bendrąbę. Telšiuose ir Vabalninke turėjo amatų mokyklas.

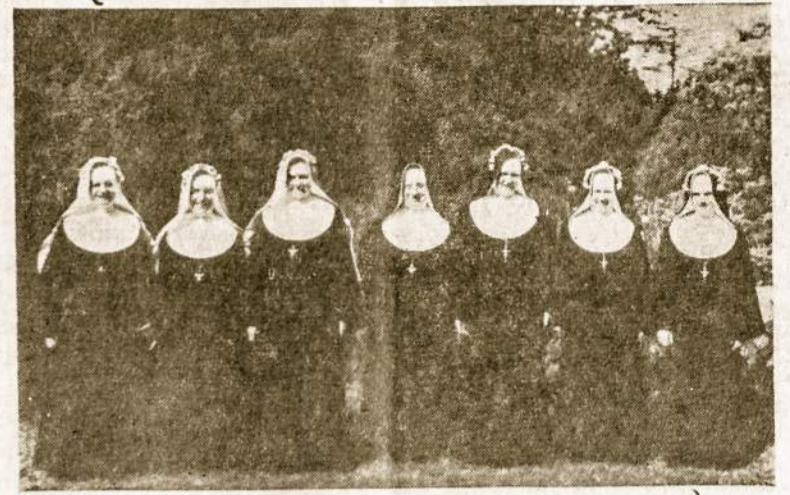
Nepriklausomos Lietuvos užgrobinas skaudžių smūgiu paliečia ir klestinčią vienuliją. Namai tapo nusavinti, seserys išblaškytos ir tik kelioms jų pavyko pasiekti JAV ir įsijungti į kongregacijos veiklą.

komplektų, pilni “Draugo”, “Darbininko” ir “Garso” komplektai. Seselės yra išleidusios daug lietuviškų vadovėlių ir bendro turinio knygų.

Jos dirba ir labdarybės srityje — senelių prieglaudose ir ligoninėse. Čikagoje jos prižiūri Sv. Kryžiaus, Neligh ir Loreto ligonines. Jose dirba apie 50 seselių, pora šimtų slaugių ir beveik dvigubai tiek darbininkų.

Taigi, trijų lietuvių auka nebuvo veltui...

SESELĖS KAZIMIERIETĖS ARGENTINOJE

M. Generolė su vietinėmis kandidatėmis.

Dabartiniu metu Argentinoje dirba 15 seselių keturiuose namuose. Pats pirmasis namas, kuris randasi Avellanedoje prie Aušros Vartų parapijos mokyklos, savo vyresniąja turi Seselę Angeliką, kuri sekmingai vadovauja, o mokyklos direktorė

Rosario name, kuriame Seselės prieš metus laiko apsigyveno, vyresniąja paskirta Seselė Elenisa Buzaitė, kartu ji eina ir mokyklos direktorės pareigas. Kaip padėjėja mokykloje ir prie virtuvės yra Seselė Susana, kuri dabar Čikagoje gydos (buvo padaryta tulžies operacija ir pamažu gyja). Taip pat Rosario name yra visai naujai atvykusi lietuvaitė Seselė Joanna.

Ses. Carmen Varanauskaitė

yra Seselė Carmen Varanauskaitė, nauja padėjėja yra iš Aušros Vartų parapijos kilimo seselė Leticia, kuri darbuojasi virtuvėje ir prie mokyklos vaikų kiosko.

Kordobos mieste Seselės Kazimierietės turi du namus. Viename yra naujokynas, kuriam vadovauja Seselė Dilekta, kuri yra kartu ir Argentinos Provincijos Vyresnioji, jai naujokynė padeda kaip mokytoja Seselė Leandra ir nauja Seselė Izabelė, kilimo iš San Izidro, bei dvi naujokės: Ses. Anelia ir Ses. Ines.

Antrame Kordobos name prie parapijos mokyklos namo viršininkė yra Seselė Aloyza, kuri jau ankščiau gyveno Argentinoje, o mokyklos direktorė yra Seselė Kordelija iš Kroatijos padėjėja prie mokyklos yra prieš keleta metų atvykusi Seselė Judina.

Ses. M. Elenisa Buzaitė

Šest. Mokyklos ATŽALYNAS su mokytojomis, kun. Margiu ir ses. Angelika

Buenos Aires Avellaneda

SESELIŲ KAZIMIERIEČIŲ SIDABRINIS JUBILIEJUS

Lietuvių kolonija kartu su Lietuvių Parapija šių metų kovo 5 d. pagerbė Seseles Kazimierietes, švenčiant jų 25 metų jubiliejų Argentinoje nuo jų veiklos pradžios mokykloje.

Lygiai 10 val. Aušros Vartų bažnyčioje buvo atlaikytos sudėtinės mišios, dėkojant Dievui už visas malones. Laike mišių giedojo "Sv. Cecilijos" choras. Mišias atlaikė naujai atvykęs

buvo labai gražiai paruoštas ir vaikučių nuoširdžiai atliktas su dainomis ir poezijomis.

Laike programos Seseles Kazimierietės sveikino "Sv. Cecilijos" choro vardu p-lė Sus. Vanagaitė, Radijo Valandėlės vardu Karolis Misiūnas, Liet. Centro pirmininkas Antanas Jasuitis, Liet. Bendrės vardu Ignas Padvalskis palinkėdami Seselems sėkmingos darbuotės. Apie

Parapijos M-klos mokytojos su prof. J. Montevocchio, vidury kun. A. Steigvila, ses. Angelika, mot. Adorata ir ses. Carmen

kleb. kun. Juozas Petraitis, asistuojant kun. Aug. Steigvilai. Ta proga naujas klebonas buvo kartu įvestas iškilmingai ir pristatytas lietuviams kun. A. Steigvilos. "Atžalyno" vaikučiai laike aukojimo atnešė kieliką, ir vyną, bei visi kartu dalyvavo mišiose.

Tuojau po mišių, visi susirinko į Parapijos salioną paminėti sidabrinį Seselių jubiliejų. Gražia papuoštoje mūsų salėje svečiai pirma išklause gražią programą, kurią atliko "Sv. Cecilijos" choras, vadovaujant muz. Vacł. Rymavičiui, sugiedodamas Argentinos ir Lietuvos himnus, paskui tris kitas religines giesmes: "Veritas mea", "Viespatie mano" ir "Marja", publikai karštai plojant.

Toliau "Atžalyno" ansamblis vadovaujamas p-nios Stasės Balinskienės ir p-lės Susanos Vanagaitės atliko gražų scenos vaizdelį "Dėdė Derluis" kurį visi su dideliu įdomumu sekė, nes

ŠEŠTADIONIO MOKYKLOS TĖVAMS!

Visiems Šeštadienio Mokyklos tėvams pranešame, kad šiemet mokykla oficialiai prasidės balandžio mėn. 1 dieną, 14 valandą Parapijos Mokyklos patalpose. Mokytojas kaip ir ankščiau ponias Stasė Balinskienė, p-lė Susana Vanagaitė ir Motina Teofilė.

ATSIPIRAŠOME

Pereitam "Laiko" numery (397) patalpinome straipsnį su fotografija "Garbingas Svečias" iš Š. Amerikos". Dalis mūsų skaitytojų ir asmeniškai sutiko didž. gerb. prelatą J. Končių ir fotografijoje atpažino. Tačiau daugelis skaitytojų mus klausė "Kas yra šis garbingas svečias?" Atsiprašome ir gerb. Prelatą ir mūsų skaitytojus už šį praleidimą. Mesime kalte gausiam anų dienų darbui ir vasaros karščiams...

Redakcija.

Programai pasibaigus sekė užkandžiai. Svečių tarpe matėsi Jonas ir Katalina Čekanauskai, Zef. ir Ter. Juknevičiai, Ign. Padvalskis, p. Ant. Jasuitis ir kiti. Pabaigoje seselėms visi "Ilgiausių Metų". Programai vadovavo mok. Susana Vanagaitė.

Dalyvis.

Adelina Batalienė, iš New Yorko, kuri buvo atvykusi į Argentiną ir didele auka parėmė IV PAL kongresą.

MALDINGA KELIONĖ Į LUJANĄ

Šiemet maldinga kelionė į Lujaną įvyks balandžio mėn. 9 d. Išvyksime iš parapijos su autobusais 7 val. ryte, o lygiai 10 val. ryte prie didžiojo altoriaus bus iškilmingos mišios. Jau dabar iš anksto prašome užsisakyti bilietus ir vietas. Šių metų maldinga kelionė bus daroma FATIMOS 50 metų jubiliejaus proga ir paskirta prašant daugiau pašaukimų į dvasinį lumina.

• Mokytojos sesutės: Laimutė Luiza Alicija ir Emilia Zdanavičiūtės iš Villa Dolores — Coudobos, vieši pas pp. Mikėlaičius, Berisse. Beviešėdamos ilgesnį laiką dalyvaus daugelyje lietuviškų parengimų ir nori, su siradusios darba, ilgiau pasilikti Buenos Aires ar priemiesčiuose ir įsijungti į lietuvišką darbą.

• Misijonierius T. Jonas Bružikas nuo kovo mėn. pradžios iki pat Verbų sekmadienio Berisso lietuviams pavedė misijas, kuriose dalyvavo gausiai lietuvių. Tėvas J. Bružikas nuo Verbų sekmadienio iki Velykų ves lietuviams rekolekcijas Aušros Vartų bažnyčioje, o po Velykų Adroque, Temperley ir Villa Lugano lietuviams. Misijonierius liks per visą sekantį mėnesį dar Buenos Aires tarp lietuvių.

Villa Lugano lietuviams rekolekcijas ves nuo balandžio 2 iki 9. Rekolekcijos vyks Seselių kapyčioje, kasdien vakare 7 valandą, o pamaldos bažnyčioje sekmadienį 10 val.

Adroque ir Temperley lietuviams rekolekcijos bus laikomos balandžio mėn. nuo 16 iki 23 balandžio. Laikas ir vieta bus dar pranešta.

• La Sra. Olga Parteka nori surasti savo brolio žmoną Elzbieta Dovidaitę. Ponios Olgos Parteka adresas yra: Luis Maria Campos 1537, Bernal Oeste, Turi namus, kuriuos neturi kam palikti.

• Ponia Vosylienė praneša giminėms ir pažįstamiems, kad Šv. Mišios už jos mirusį vyrą bus laikomos parapijos bažnyčioje 29 kovo 9 val.

PADEKA

Gilaus liūdesio valandoje pareikšusiemis užuojautą, aplankiusiems bei visokeriopai padėjusiems, taip pat atsiuntusiems gėlių vainikus giminėms, kaimynams ir pažįstamiems, reiškiamė nuoširdžią padėką.

Karolina Stašienė, Nelida Stašytė Rastauskienė, Algimantas Rastauskas.

RADIO VALANDĖLEI 20 METŲ

Jau 20 metų kaip Argentininos eterio bangomis skamba "LIETUVOS AIDAI", Zefirino Juknevičiaus vadovybėje ir Karolio Misiūno rūpestingoje priežiūroje, kad tie Aidai nesiliautų skambėje. Kasmēt kyla Radio valandėlės nuoma, todėl ji yra atsidūrusi tikrai kritiskame momente. Būtų labai skaudu, kad mūsų kolonija nepajętu daugiau išlaikyti šios valandėlės. Todėl 20 metų minėjimo proga tegul kiekvienas lietuvis patriotas prisideda bent vienos dienos uždarbio auka ir tegul atvyksta į paminėjimą, kuris įvyks šių metų balandžio mėn. 8 d. 21 val. Lietuvių salione su menine programa ir sveikinimais. Tegul mūsų sveikinimai būna ne vien tušti žodžiai, bet konkreti ir nuoširdi materialinė parama, kuri šiandien taip reikalinga.

"Laiko" redakcija.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRASTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Margis, Administratorius — F. Gudutėvičius. Rankraščiai taisyti, pertvarkyti, redakcijos nuostatai; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 700.— administracijoje, \$ 750.— namuose, Uruguayje met. 150 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

Metai XIX — Nr. 398

1967 m. kovo 16 d.

VELYKŲ GALINGI PRISIKELIMO VARPAI TEPRIKELIA VISUS NAUJAM GYVENIMUI KRISTUJE IR TESUTEKIA ISTVERMES PAVERGTIEMS BROLIAMS TEVYNEJE!

Tėvai Marijonai Argentinoje.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS TVARKA

VERBŲ SEKMADIENIS — Kovo 19 d.

10.00 val. — Verbų pašventinimas ir lietuviška suma.
18.00 val. — Rekolekcijų pradžia pamokslas.
18.30 val. — Gaudūs Verksmai.
19.00 val. — Vakarinės mišios.

PIRMADIENIS, ANTRADIENIS, TREČIADIENIS, —

Kovo 20, 21 ir 22 d.

6.45 val. — Pirmos mišios.
7.30 val. — Pamokslas.
18.30 val. — Gaudūs Verksmai.
19.00 val. — Konferencija.

KETVIRTADIENIS — Kovo 23 d.

7.00 val. — Rožančius.
7.30 val. — Pamokslas.
18.00 val. — Iškilmingos mišios ir Adoracija iki 12 val.

PENKTADIENIS — Kovo 24 d.

7.00 val. — Rožančius.
7.30 val. — Konferencija
17.30 val. — Kryžiaus keliai.
18.00 val. — Liturgija ispaniškai.

SEŠTADIENIS — Kovo 25 d.

7.30 val. — Mąstymas apie Kristaus kančią.
20.00 val. — Didžiojo Šeštadienio Apeigos Ugnies ir Vandens Sventinimas Litanijos ir iškilmingos mišios.

VELYKŲ SEKMADIENIS — Kovo 26 d.

6.00 val. — Rezurekcija ir procesija.
6.30 val. — Iškilmingos mišios.
10.00 val. — Mišios lietuviškai.

Rekolekcijas ves Misijonierius Tėvas Jonas Bružikas iš Brazilijos. Laike pamaldų ir Mišių bus klausoma išpažinčių. Kiek galint prašome daugiau dalyvauti rekolekcijų pamoksluose ir prieiti prie sakramentų. Didįjį Penktadienį yra didysis pasninkas — netik susilaikymas nuo mėsos valgių, bet ir pasninkavimas visą dieną, nedavalgant, prisenant Kristaus mirtį ant Kryžiaus. Primename, kad eucharistinis pasninkas, tai yra susilaikymas nuo valgio ir gėrimo prieš komuniją yra tiktai viena valanda.

Tėvai Marijonai.

KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINAME MŪSŲ SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS. SKAIDRI NUOTAIKA TEPRIPILO JŪSŲ ŠIRDIS!

"Laiko" Redakcija ir Administracija.

SVEIKINAME MIELUS TAUTIEČIUS SU VELYKŲ ŠVENTĖMIS. TENEMIRŠTA MŪSŲ VILTYS BROLIU LAISVE IR TĖVYNĖS ATEITIMI!

Argentinos Lietuvių Bendruomenė.

Radio Valandėlė "Lietuvos Aidai"

K V I E Č I A

į savo 20-ties metų Šventės Paminėjimą Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda

š. m. BALANDŽIO mėn. 8 d. 21 val.

IŠEISITE SOTŪS IR PUKIOJ NUOTAIKOJ

Mirus MAGDALENAI ŽVIRBLYTEI CYKMANIENEI kartu liūdime su jos dukra ir žentu.

Marytė C. ir Antanu Jasučiais ir anūkėmis Glorija ir Virginija, Arturas Mičiudė su šeima.